

Fiskus bada, jak podatnicy wykorzystują dotacje.

- Urzędy kontroli skarbowej sprawdzają, jak spożytkowane są środki publiczne zarówno krajowe, jak i unijne
- Badanie jest kompleksowe, obejmuje i podatników otrzymujących dotacje, i instytucje wypłacające pieniądze
- Jeśli fiskus ujawni nieprawidłowości, podatnik będzie musiał zwrócić otrzymane w ramach pomocy środki

Zakres kontroli

Do zadań urzędów kontroli skarbowej należy m.in. kontrolowanie celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych, które podlegają zwrotowi. Ponadto UKS mogą dokonywać kontroli wywiązywania się z warunków finansowania pomocy z tych środków.

Próba losowa

W przypadku kontroli wydatków kwalifikowanych z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności, kontrole przeprowadzane są u beneficjentów na podstawie wylosowanej próby poniesionych wydatków.

Oprócz tego kryterium badaniu podlegają także procedury zamówień publicznych, sprawozdawczość, obowiązki w zakresie informacji i promocji, ścieżki audytu oraz postęp rzeczowy projektu.

Ważne! W rozporządzeniu ogólnym nr 1083/2006 Komisja Europejska wprowadziła ujednoliconą definicję nieprawidłowości. Pojawienie się tej definicji miało przede wszystkim na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych wśród państw członkowskich. Nieprawidłowość oznacza więc jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikającego z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym UE w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego.

Przeprowadzanie kontroli

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz.U. z 2004 r. nr 8, poz. 65 z późn. zm.), datą wszczęcia postępowania kontrolnego w przedmiotowym zakresie jest dzień doręczenia podatnikowi otrzymującemu dotację postanowienia o wszczęciu postępowania kontrolnego.

Wynik kontroli przekazywany jest do instytucji, która zawarła z beneficjentem umowę dotacji i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości stanowi podstawę wydania przez tę instytucję decyzji nakazującej zwrot dotacji.

UNIA

Obecnie przedsiębiorcy realizują około 10 tys. inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych. Z danych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości wynika, że w 2006 roku trafiło do nich ponad 1,5 mld zł. W latach 2007-2013 przedsiębiorcy

będą mogli pozyskiwać dotacje inwestycyjne z funduszy unijnych z dwóch źródeł. Pierwszy to program operacyjny Innowacyjna Gospodarka (9,7 mld euro), a drugi to część środków skierowanych do regionalnych programów operacyjnych (prawie 16 mld euro).

Wg „Gazety Prawnej” oraz infor.pl

Nowe zasady kwalifikowalności kosztów dotacji unijnych

Z punktu widzenia przedsiębiorcy, który zamierza aplikować o dotacje w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, w nowym okresie programowania zostanie wprowadzonych kilka istotnych zmian w zakresie kosztów, które będą mogły być uznane za kwalifikowane do wsparcia.

Pojawi się koszt w postaci wkładu niepieniężnego, który będzie mógł być wniesiony na rzecz projektu w postaci dóbr lub usług, za które nie dokonano płatności. Wkład niepieniężny powinien polegać na wniesieniu nieruchomości w rozumieniu art. 46 par. 1 kodeksu cywilnego, urządzeń lub materiałów (np. surowców), badań, pracy wysoko kwalifikowanej lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy.

Kosztem kwalifikowanym będą mogły być niektóre opłaty finansowe i koszty gwarancji pod warunkiem, że nie są zakazane na mocy obowiązujących przepisów prawa wspólnotowego bądź krajowego. Kwalifikowane będą mogły być:

- koszty otwarcia i prowadzenia odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu
- koszty porad prawnych, opłaty notarialne, koszty doradztwa udzielonego przez ekspertów finansowych lub technicznych,
- koszty audytu i koszty księgowości,
- koszty obsługi instrumentów zabezpieczających realizację umowy o dofinansowanie.

Również odpisy amortyzacyjne z tytułu spadku wartości środków trwałych będą mogły być uznane za koszt kwalifikowany, jeżeli będą spełnione łącznie następujące warunki:

- odpisy amortyzacyjne dotyczą środka trwałego, który jest niezbędny do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywany do jego wdrażania;
- zakup nie był finansowany ze środków dotacji krajowej ani wspólnotowej;
- kwalifikowana wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji danego projektu;
- wartość odpisów amortyzacyjnych została obliczona zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2002 r. nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Zakup środków trwałych stanowiących część wydatków inwestycyjnych będzie wydatkiem kwalifikowanym, jeśli będą one włączone w rejestr środków

trwałych podmiotu odpowiedzialnego za realizację, a wydatek będzie wydatkiem inwestycyjnym zgodnie z zasadami rachunkowości.

Analogicznie do zasad obowiązujących w latach 2004-2006 w nowym okresie programowania **zakup gruntu lub nieruchomości niezabudowanej będzie wydatkiem kwalifikowanym tylko do wysokości 10 proc. całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu.** Koszt zakupu nie będzie mógł przekroczyć wartości rynkowej terenu niezabudowanego, a wartość będzie musiała zostać potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Istotna z punktu widzenia przedsiębiorców jest także **możliwość uznania za kwalifikowany koszt leasingu zarówno finansowego, operacyjnego, jak i leasingu zwrotnego.**

Wg „Gazety prawnej” i PARP

Zdobyłeś dofinansowanie...i co dalej?

Dla wszystkich przedsiębiorców, którzy na co dzień nie realizują projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, pierwsze tego typu przedsięwzięcie jest nie lada wyzwaniem. Niestety, w euforii towarzyszącej uzyskaniu upragnionej dotacji, nie mając wcześniejszych doświadczeń tego rodzaju, wiele firm nie potrafi właściwie zaplanować swoich pierwszych kroków po zdobyciu dofinansowania. W rezultacie pierwszych kilka miesięcy projektu często można spisać na straty, co z pewnością będzie miało negatywny wpływ na jego dalszą realizację. Aby uniknąć takiej sytuacji, **należy odpowiednio wcześniej (tj. przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) przygotować firmę do skutecznej realizacji projektu.**

Po pierwsze - trzeba znaleźć kierownika projektu. Kierownik projektu to kluczowa postać, od której w największym stopniu zależeć będzie powodzenie naszego przedsięwzięcia. Dlatego też jeszcze na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie warto mieć pod ręką kilka kandydatur na to stanowisko. Dobrym pomysłem jest powierzenie tego zadania autorowi wniosku - nikt nie będzie znał projektu tak dobrze jak on - oczywiście jeśli jest to osoba przygotowana merytorycznie i doświadczona w zarządzaniu projektami. Dobry kierownik projektu będzie potrzebował odpowiednich warunków pracy - musi mieć możliwość podejmowania wiążących decyzji dotyczących projektu, możliwość kształtowania zespołu projektowego oraz ilość czasu wystarczającą do wywiązania się z powierzonych mu obowiązków.

Po drugie - trzeba przeanalizować wniosek o dofinansowanie. Pomiedzy złożeniem wniosku o dofinansowanie a jego akceptacją zazwyczaj mija kilka miesięcy, więc niektóre jego zapisy mogą okazać się nieaktualne, a przez to niemożliwe do wykonania. Dlatego też kierownik projektu powinien dokładnie przeanalizować wniosek, aby wychwycić sprzeczności między zakresem merytorycznym, harmonogramem i budżetem projektu. W przeciwnym razie na etapie realizacji projektu może się okazać, iż nie jesteśmy w stanie wywiązać się z przyjętych zobowiązań.

Ewentualne sprzeczności czy drobne pomyłki możemy skorygować w umowie o dofinansowanie - dokumencie, który reguluje zasady przekazywania nam dotacji

i realizacji projektu. W oparciu o analizę wniosku o dofinansowanie należy również precyzyjnie zaplanować projekt - ustalić kolejność działań i wkład wzajemnych powiązań między nimi, określić zasoby niezbędne do ich realizacji oraz oszacować ryzyko, na jakie narażone jest nasze przedsięwzięcie.

Po trzecie zaś - należy zbudować zespół projektowy. W oparciu o plan projektu przygotowany po analizie wniosku o dofinansowanie, kierownik projektu powinien określić listę stanowisk, które wymagają obsadzenia przed rozpoczęciem realizacji projektu. Nie wszystkie funkcje będą wymagać zaangażowania pracowników w pełnym wymiarze godzin, ponadto część z nich będzie można obsadzić osobami już zatrudnionymi w firmie. Realizację tych zadań, które są dla firmy zupełnie nowe, zaś dla projektu mają kluczowe znaczenie (np. przeprowadzenie zamówień publicznych czy rozliczenie kosztów we wnioskach o płatność), warto powierzyć odpowiedzialnym i doświadczonym fachowcom lub wyspecjalizowanym firmom zewnętrznym.

Wg „Gazety Prawnej”